

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Recreatiegebied Hypeco-terrein te Vinkel

28 november 2003

ISBN 90-421-1238-7
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER HET MER	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Toelichting op het oordeel	2
3. AANDACHTSPUNT	4

1. INLEIDING

Libéma Beheer B.V. (verder aangeduid met 'Libéma') heeft het voornemen om het terrein van het voormalige pluimvee-instituut Hypeco te ontwikkelen tot een gebied met de functie verblijfsrecreatie. Het terrein is gelegen in de gemeente Maasdonk, en grenst aan het bestaande vakantiepark Vinkeloord en het dagrecreatiepark Autotron; beide worden geëxploiteerd door Libéma. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ruim 24 ha. Om het initiatief mogelijk te maken dient de gemeente Maasdonk het bestemmingsplan te herzien. Gezien het gegeven dat het gehele terrein – met uitzondering van een deel van de zuidelijke 'punt' – gelegen is binnen een gevoelig gebied¹ en het totale oppervlak van het plangebied meer dan 20 ha beslaat, geldt hierbij de verplichting tot milieueffectrapportage (m.e.r.)².

Bij brief van 29 september 2003³ heeft de gemeente Maasdonk de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 6 oktober 2003 ter inzage gelegd⁴. De gemeente Maasdonk heeft twee inspraakreacties ontvangen. Daarnaast heeft de een hoorzitting over het MER georganiseerd. De Commissie heeft kennisgenomen van de inspraakreacties en het verslag van de hoorzitting⁵.

Er is nog geen voorontwerp-bestemmingsplan opgesteld. De Commissie heeft dus niet kunnen nagaan of keuzen in het bestemmingsplan kunnen worden gebaseerd op de informatie in het MER. Het bevoegde gezag dient te zijner tijd bij het besluiten over de bestemmingsplanherziening na te gaan of aan het bestemmingsplan de gegevens in het MER ten grondslag kunnen worden gelegd (Wm art. 7.27, lid 2).

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.⁶. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Op grond van artikel 7.26, lid 1 van de Wm toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER⁷, zoals vastgesteld op 17 april 2001;
- op eventuele onjuistheden⁸;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER⁹.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit over het bestemmingsplan. Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een

¹ Het betreft hier een grondwaterbeschermingsgebied, dat is aangewezen bij provinciale verordening.

² Categorie C10.1 van het Besluit milieu-effectrapportage 1994 zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999.

³ Zie bijlage 1.

⁴ Zie bijlage 2.

⁵ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

⁶ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁷ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁸ Wm, artikel 7.23, lid 2.

⁹ Wm, artikel 7.10

essentiële tekortkoming. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

2. OORDEEL OVER HET MER

2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is.

Het MER is een duidelijk en goed leesbaar rapport over het voornemen van Libéma en de milieugevolgen daarvan. Goede illustraties in het MER dragen bij aan de duidelijkheid van het MER. Door het MER is goede en bruikbare informatie beschikbaar gekomen om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming.

2.2 Toelichting op het oordeel

Onderbouwing behoefte

De gemeenteraad van Maasdonk heeft het MER aanvaard “*met dien verstande dat de behoefte aan de uitbreiding in het bestemmingsplan met objectieve gegevens nader dient te worden onderbouwd*”. Ook de Commissie constateert dat in het MER de behoefte aan verblijfsrecreatie – en daarmee de behoefte aan de uitbreiding – slechts globaal en kwalitatief onderbouwd wordt¹⁰. De Commissie sluit zich daarom aan bij de vraag van de gemeenteraad om een nadere onderbouwing¹¹. Volgens de Commissie zal de door de gemeenteraad gevraagde nadere objectieve onderbouwing, met kwantitatieve elementen en met aandacht voor de markt voor verblijfsrecreatie in Midden-Brabant, ook haar dienst kunnen bewijzen bij het eventueel overwegen van een gefaseerde aanleg van de uitbreiding.

Grondwaterbescherming

Het Hypecoterrein ligt binnen de beschermingszone van de kwetsbare grondwaterwinning van Nuland. In het MER wordt vermeld dat voor deze beschermingszone als algemene beleidslijn geldt “*dat op uitbreidingslocaties in het buitengebied de risico’s voor de kwaliteit van het grondwater zo klein mogelijk dienen te blijven en dat er aanvullende, beschermende maatregelen worden getroffen, die redelijkerwijs nodig zijn om de grondwatervervuiling te voorkomen.*”¹² Het MER benoemt bij de beschrijving van het voornemen en het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) deze aanvullende beschermende maatre-

¹⁰ In kwalitatieve zin worden als relevante factoren worden aangeduid: de bevolkingsgroei, de toegenomen behoefte aan vakantie in eigen land en de kwalitatieve aspecten van de recreatievraag. Daarnaast wordt gesteld dat voor Libéma het optimaal benutten van synergie met Autotron en schaalvergroting belangrijke overwegingen zijn bij de voorgenomen uitbreiding.

¹¹ Daarbij worden als relevante factoren genoemd: de bevolkingsgroei, de toegenomen behoefte aan vakantie in eigen land en de kwalitatieve aspecten van de recreatievraag. Daarnaast wordt gesteld dat voor Libéma het optimaal benutten van synergie met Autotron en schaalvergroting belangrijke overwegingen zijn bij de voorgenomen uitbreiding.

¹² MER, pagina 31.

gelen, zoals drukriolering voor het afvalwater van de recreatiewoningen, en ondervliezing van parkeerterreinen. Het MER brengt zo de mogelijke maatregelen die de risico's voor de kwaliteit van het grondwater minimaliseren in kaart.

Bij één van de in het mma genoemde maatregelen, het gebruik van granulaat op basis van aanwezig bouw materiaal voor het verharden van de wegen, plaatst de Commissie een kanttekening. Op zichzelf acht de Commissie het hergebruiken van bouwmaterialen als wegverharding een goede invulling van het mma ten opzichte van het gebruik van asfalt in de voorgenomen activiteit. In een grondwaterbeschermingszone dienen de risico's van uitloging van verontreinigingen in de wegverharding echter zo veel mogelijk beperkt te worden. Of hergebruik van aanwezig bouw materiaal als wegverharding daadwerkelijk milieuvriendelijker is dan asfalt, is afhankelijk van de kwaliteit van het bouw materiaal¹³. Afhankelijk van deze kwaliteit zou – in het mma – milieuvriendelijker kunnen worden gewerkt door van elders aan te voeren granulaat zoals “dolomiet” of op basis van gebroken puin met zo gering mogelijke uitlogingseigenschappen toe te passen. Het in het plangebied aanwezige bouw materiaal kan dan worden hergebruikt in minder kwetsbaar gebied.

¹³ Het MER zegt (pagina 49) dat het toe te passen granulaat vooraf zal worden gecontroleerd op uitloging van verontreinigende stoffen waarbij toestemming voor gebruik bij de provincie wordt gevraagd. Op dit moment is de kwaliteit van het toe te passen granulaat op basis van aanwezig bouw materiaal dus nog niet bekend.

3. AANDACHTSPUNT

Onderstaande opmerking heeft geen betrekking op een essentiële tekortkoming en is niet van invloed op het hierboven gegeven positieve oordeel. De Commissie hoopt met onderstaande opmerking een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

Groenbeheerplan

In het MER wordt het opstellen van een groenbeheerplan genoemd als onderdeel van het mma. Vervolgens wordt dit (nog uit te werken) groenbeheerplan in algemene termen beschreven. Uit de aanzet tot het evaluatieprogramma in het MER¹⁴ blijkt dat het groenbeheerplan specifieke aandacht zal besteden aan in de huidige situatie aanwezige soorten die speciale bescherming genieten¹⁵. In aanvulling daarop merkt de Commissie op dat zij het mogelijk acht om in het groenbeheerplan in te spelen op de potenties voor migrerende fauna als kleinere zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vlinders¹⁶.

De Commissie beveelt aan om na te gaan in hoeverre de uitwerking van het groenbeheerplan inspeelt op de potenties voor migrerende fauna door de in het kader van het evaluatieprogramma voorgestelde inventarisaties na 2 en 5 jaar niet alleen te richten op soorten die speciale bescherming genieten, maar ook enkele representatieve migrerende faunasoorten¹⁷ te inventariseren. Voor herpeten (met name padden) verdient het volgens de Commissie aanbeveling om in plaats van de voorgestelde incidentele inventarisatie het migratiegedrag over een lange periode te monitoren.

¹⁴ MER pagina 73.

¹⁵ Het MER noemt (pagina 73) vogels, amfibieën, eventueel zoogdieren en/of flora.

¹⁶ Ter vergelijking: de vlinderstichting heeft in *Natuurvriendelijk inrichtings- en beheersplan voor het Golfterrein van de Efteling* aangegeven hoe bij golfbanen ingespeeld kan worden op migrerende fauna. In de studie *Natuur op Golfbanen*, opgesteld in opdracht van het Ministerie van LNV en de NGF, is een en ander nog verder uitgewerkt en zijn ook aanbevelingen voor een milieuoptimaal gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen te vinden.

¹⁷ De Commissie denkt dan bijvoorbeeld aan inventarisatie van kleinere zoogdieren, zoals ree, vos, das, hermelijn, wezel, mol, konijn, muizen etc.